

Péterù andí wemberè tí bhàrwà

Yàrí bhàrwà ò ì nòtù ádròdrò dhu tí dhu

Yàrí bhàrwà nandí alɛ ní Péterù, Yèsù bhà uvitatáɛ (1.1; 5.1), mbèmbè azà kumì dóná imbò nà atɔ údà Yèsù ka kúgù dhu-dzidò rórò. Uvitatáɛ tírò, abádhí ongónà ùbhi atdíkpá Yèsù mànà yà adzi dǒ kǐ'ì ònà kàsùmì ǒ. Yèsù ódzì ndàrà òrù-akpà ò dhu-dzidò, Péterù adù àrà Ídzì-Màkùrù núnò ìndrù tò (Kas 1-6; 9.32-12.19).

Ka karí dhu ìrè Péterù randí yàrí wemberè tó pbìndà bhàrwà Rómà tó kígò ò ndí ndí'ì rórò, Nerò tí kátina Pbarómá tó pbìrì ǒ kámá dǒ kamà náapè ndàvu pbàkrístò rǒ ònà kàsùmì ǒ.

Kándì ka fíyò ní Àziyá-Ngba tó pbìrì tó múlayí ònà ì nífalà alɛ. Kòmbí ka karí kànzi Tùrùkiyà tí. I pbàkrístò ní'ì Pbàyàhúdì mà ìnzǐ ní Pbàyàhúdì mànà. Péterù rǐ abádhí atí olo tí, pbàkrístò tí abádhí rǐ'ì dhu-okú dò rò, ndirò abádhí màtíràbvù nga nyú ní òrù-akpà ò nga nídhunǐ (1.1; 2.11). Ìnzǐ ní pbàkrístò tí ì nòtù alɛ nóongónà abádhí-itsì ònzì ònzi tí, 'adù àmbe òbhùnà dǒ tìtò dǒ.

Péterù andí dhu kpàkrístò tò, ndínǐ abádhí tó a'uta nidí tí, ràdù ɔbì àbhù abádhí-afí tò ròkò Kàgàwà bhà alɛ bhèyi, ìnè màtí ka kí'ì abádhí rǒ ka kávu ɔbì nyú nà ró rórò.

Bhàrwà-nyìtì ka kóhù tí dhu

- **Bhàrwà-dòkpa** (1.1-2).
- **Kàgàwà igú** àlě dhu níse ka kí dhu (1.3-12).
- **Ìndrù àkà 'òkò** ìlǎ ì ìlǎ Kàgàwà-nyìkpó ǒ rórò dhu (1.13-2.10).

- Mùkrístò àkànà ndònzì àpbè ǒ dhu (2.11-4.19).
- Yowàwà nà mùkrístò àkà ndàdì dhu mà, kà-kàsũ mànà (5.1-11).
- Bhàruwà ríku dóná rò ovita (5.12-14).

PÉTERÙ rǐ ìndrũ nóvì dhu

(Ròm 8.17-18; 16.25-26; 2Kò 4.17-18; Èfè 2.4-8)

¹ Yàrí bhàruwà nàndí ní ima PÉTERÙ, Yèsù Krístò bhà uvitatáɛ. Ma màndí ndì bhàruwà fũkù, nyǐ yà Kàgàwà óvò nyǐ nyǐ'ì pbìndà aɛ tí rò. Nyǐ nyǐfalà nyǐ yà adzi ǒ olo tírò, nyǒngò òko Pòtò mà, Gàlàtiyà mà, Kàpàdòkiyà mà, Àziyà mà, Bìtìniyà mà nà tó pbìrì ò. ² Àba Kàgàwà náavò nyǐ ròpè ndì angyinà rò àdhàdhì ndì nyú ndì ndudhé ka dhu bhèyi. Kàbhu nyǐ nyǐ'ì pbìndà aɛ tí pbìndà Ìlǐlǎ-Alafí-otù ǒ, ndínǐ nyǐ nyǐrì tí Yèsù Krístò-tsũ dhu, ndírò ndínǐ Yèsù-azú yà ndì nufu náadù tí nyú'ò nyǐlǎ. Kàgàwà àkà ndàso nyǐ, ndàdù nyàbhu nyòkò màrùngà ǒ atdíǒ.

Kàgàwà ungbeya àlě ɔvɛ-bvù rò dhu náká àlě ròdò dhèdhe nà dhu

(1Kò 2.6; Èfè 5.1; 1Tè 5.8-9; Tit 2.11-14)

³ Dhu àkà àlě rilè Kàgàwà, àlě tó Ádrùngbǎɛ Yèsù Krístò t'Ábanà! Pbiñdà ádrùngbǎ izu tó aɛ-afí-okú dò rò, kíbhò ípìrǒngà-ɔwútá àlě tó, yà ndì ndábhu ndì Yèsù Krístò rìngbè ndì ɔvɛ-bvù rò dhu-otù ǒ. Ndi dhu-okú dò rò ní ndì, àlě kí dhu òdò a'uta nyú nà ungbě àlě rùngbeya àlě átò ɔvɛ-bvù rò, ⁴ ndínǐ àlě kabá tí yà Kàgàwà uli angyangyi ndínǐ àlě kokoya tí kàmàna tí dhu*. I dhu ní yà ìnzǐ rádù ìnza dhu, ìnzǐ rádù òtì dhu,

* 1:4 1.4 I dhu tí ka kátina írò ní Kàgàwà rǐ ìndrũ ìgũ ndàdù dhòdhódhóngà tó ípìrǒngà àbhu fíyò dhu.

ndirò ìnzǐ fíyó aya rádù iku dhu. Ndirò, Kàgàwà arí i dhu òdò fùkù òrù-akpà ò. ⁵ Nyǐ yà Kàgàwà nyǐ nyá'ù rò, kǎrí ngbòku òdò pbìndà ádrùngbànga tó òbì nǐ, ndíní ndì nditèya tí ndì ndígǔ nyǐ dhu kprangba yà adzi ò dhu-tsù rǐ ndòdì òná idho ò.

⁶ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi nyǐ nyí'ì dhèdhe nà, ìmbǎ dhu rǐ'ì kòmbí nyǐ nyóko izu ò yà ákě kàsùmì ò yà nyǐ nyábàna dhèdhèrò umvútá-tidò-okú dò rò dhu màtí. ⁷ Wò i umvútá rǐ'ì rùkù, ndíní fùkù a'uta-òbì nomvú tí. Òrò ní ndìnzà rádù dhu, pbétù ka karí kùda kàzu òna nǎ, ndíní ka kuni tí òrò nyú tí kà rǐ'ì dhu. Ní fùkù a'uta tò kà rǐ'ì ndi dhu bhèyi tí. Ndi fùkù a'uta, yà atdíð ò fíndá ídzìnga ósè òrò bhà ídzìnga dònǎ màtí, ní rǎdù àkǎ komvù òbìna, ndíní ka kuni tí obhóngà tó a'uta tí kà rǐ'ì dhu. Ndirò, fùkù a'uta ò nyǐ nyikò pòtsó dhu-okú dò rò ní ndi, Kàgàwà ifuya nyǐ, kǒnziya siràku ndàdù nyílè Yèsù Krístò ritsi ingo nǐnganí. ⁸ Nyǐ nyòzè wà Yèsù, ìmbǎ dhu rǐ'ì ìnzá nyǐ nyàpè kàlǎ dhu màtí. Ndirò, nyǐ nyá'ù wà ka, ìmbǎ dhu rǐ'ì ìnzǐ nyǐ nyí kàlǎ kòmbí dhu màtí. Ní, nyǐ nyí'ì dhèdhe nà atdíð. Ndi dhèdhe ní ìnzǐ rádù ndàwè alè-tsù ò dhèdhe-tidò. ⁹ Nyǐ nyí'ì ndi dhèdhe nà Kàgàwà ígǔ nyǐ dhu-okú dò rò. Wòrí ní ndi Yèsù nyǐ nyá'ù dhu tó pèrè.

¹⁰ Wò ndi Kàgàwà rǐ ìndrù ìgǔ dhu dǒ, pbànábí náanè dhu abho nyú 'ùni, 'àdù dhu òvò angyangyi nyǐ nyakána nyǎbà ídzìnga dǒ. ¹¹ Krístò bhà ìlǐlǎ Alafí ní'ì abádhí-nyutsì. Ní ndi ìlǐlǎ-Alafí náabhù abádhí ròvò dhu angyangyi Krístò náabáya àpbè mà, kǎdùya àbàna olunǎ rò ádrùngbànga tó awáwù mànà dǒ. Ndirò i pbànábí náadzi ì, ndíní ì ùni tí ìngbà kàsùmì ò màtí ndirò ìngbà dhu bhèyi màtí kòrí dhu nòonziya ì dhu. ¹² Ní Kàgàwà níitè dhu abádhí tò rùnì dhu, wò abádhí avò ìndrù tò

Ídzi Màkǔrù ní abádhí ravò nzá fíyò ìtírò, pbétù abádhí ravò ka fùkù. Ndirò, yà kòmbí arí kòvò fùkù ale náarí kòvò yà òrù-akpà ò rò Kàgàwà ivi Ìlǐlǎ-Alafí bhà òbì nyú nǐ. Ní màlàyíká nyú mà nózè 'ùni wò ndi dhu átò.

*Dhu àkǎ kokò Kàgàwà-nyìkpó ǒ ìlǎ ófò ǒ dhu
(1Kò 6.20)*

¹³ Wò Kàgàwà ónzì fùkù dhu kóró nóokú dò rò, nyí nyàkǎ nyǐ'ì ònzì nyí nyádù kasù ònzì fùkù irèta nǐ ale tí. Nyí nyàkǎ nyòkò ípìrò rò nyìkpókù nà, nyádù kóró atdyúkù ìlì yà Yèsù rǐngo nínganí nyí nyabáya ídzinga dǒ. ¹⁴ Àdhàdhì àbayà ùnò dhu ìfǔ arí nzónzo bhèyi, nyí nyàkǎ nzá nyàbhù nyí yà ìnzá nyí nyàpè Kàgàwà bhà Ídzi Màkǔrù núnǐ rò nyí nyongónà atdyúya òhò nzéɛ dhu ràmbe nyǔndà dǒ. ¹⁵ Ndirò, àdhàdhì Kàgàwà yà nyí nunzi nyǐ'ì pbìndà ale tí ale ní Ìlǐlǎ ale dhu bhèyi, nyí mà átò nyí nyàkǎ nyǐ'ì Ìlǐlǎ Kàgàwà-nyìkpó ǒ ale tí kóró fùkù mǔtsò ǒ. ¹⁶ Obhó tí, Ìlǐlǎ Andítá ò Kàgàwà rǐ dhu òvò, ndàti: «Nyí nyàkǎ nyǐ'ì Ìlǐlǎ ale tí, ima ní Ìlǐlǎ ale nídhunǐ*.»

¹⁷ Ndirò, nyǐtsò nyí nyí rò, nyí nyarí Kàgàwà ànzi Àbakù tí. Ní ndi dhu bhèyi kà rǐ'ì rò, nyí nyàkǎ nyòngò kífù atdíð yà òko nyí nyòko olo tí yà adzi ǒ òná kàsùmì ǒ. Obhó tí, kǎrí ìndrǔ-ànyǎ ìtdì ndi ale nyú ónzì dhubvù rǒ, ìnzǐ ndi ndí ìndrǔ-ǒnga òvò rórò. ¹⁸ Obhó tí, nyí nyúni wà ìngbà dhu bhèyi màtí Kàgàwà wùwù nyí, nyúvò yà abhúkù-nyutsi rò nyí nyabà àkyákyè mǔtsò ǒ rò dhu. Kǔwù nzá nyí kǎkà 'nza rádù fùrangà tí kátina sùma-tidò mà, ɔrò mànà dhu bhèyi dhu nǐ. ¹⁹ Pbétù, kǔwù nyí nǐ ní Krístò-azù, yà atdíð fíndá ídzinga ósè azu. Ndi Krístò ní'ì àdhàdhì Kàgàwà tò ka kàbhù pèrè

* 1:16 1.16 Law 19.2

tí tàmă-ngba bhěyi, yà ìmbă rí'ì atdí otsu nà màtí, ndírò ìmbă rí'ì ngătsi nzére dhu nà màtí tàmă-ngba. ²⁰ Kàgàwà náapì ka angyină rò, inzá ndì ndàpè yà adzi ònzì rórò. Ndirò kòmbí kădù kìtè kpangba fùkù yà adzi ǒ dhu-tsù rǐ ndàpà ndínǐ ndì ndara tí ndòdì òyá idho ǒ. Kǒnzì ndì dhu ndínǐ ídzìnga nabhù tí fùkù. ²¹ Krístò-otù ǒ, nyǐ nyá'ù Kàgàwà yà ka nabhù rìngbè ndì ɔve-bvù rò, ndàdù ádrùngbănga tó awáwù àbhù kà tò ale. Ndirò, wò dhu-okú dò rò ní ndì, nyǐ nyá'ù Kàgàwà nyădù kóró atdyúkù ìlì kà-fó nyǐ nyóɔɔna nyăbà dhu dǒ.

²² Obhóna tó ɔte nyǐ nyífu dhu-otù ǒ, nyǐ nyóngò wà Kàgàwà-nyìkpó ǒ ìlă ale tí, nyădù adókù òzè ìmbă òná útrátá nà àzè nǐ. Nírò nyǐ nyăkă nyòzè nyǐ atdí afiku nyú nà nzínzikù ǒ. ²³ Obhó tí, Kàgàwà ábhù ípìrǒnga-ɔwútá fùkù pbìndà ɔte-otù ǒ. Ndi ɔte rǐ'ì mbă àdhàdhì òmò rádù òmò itse bhěyi, pbétù ka ní ìnzǐ arómò itse. Ndi ɔte ní ípìrǒnga àbhù arí indrù tò ɔte, ndirò ka ní dhòdhódhóna nà arádi ɔte. ²⁴ Obhó tí, ndì ɔte rătina: «Kóró ale rǐ'ì àdhàdhì irí-bǐ bhěyi.

Ndirò abádhí tó aya rǐ'ì àdhàdhì itsu-opfò tó aya bhěyi. Irí-bǐ rădù òtdyù, itsu-opfò rădù ndàpbà obvò.

²⁵ Pbétù, Ádrùngbăle Kàgàwà bhà ɔte arádi dhòdhódhóna nà*.»

Ndirò, ndì ɔte ní Ídzi Màkǔrù yà fùkù ka kuno.

2

Dhu àkă kongù ale Kàgàwà bhà ɔte nǐ dhu

(Màt 21.42-44; Kas 4.11-12; Ròm 9.24-26; Ěfe 2.20-22)

¹ Kàgàwà ábhù ípìrǒnga-ɔwútá fùkù dhu-okú dò rò, nyǐ nyăkă nyăwà kóró òrù-tidò mà, ìndrù t'útrátá mà,

* 1:25 1.25 Ìsa 40.6-8

ογογο αε-idà-dò nà ka kí'ì dhu mà, ngàtsi αε-fó dhu dǒ ka kí αε-afí ìli dhu mà, ìndrũ t'údhutá tó irèta mànà. ² Àdhàdhì iré-nzo náarí màkyĩ-atdyú òho dhu bhëyi, nyĩ nyàkã nyòhò yà ìnzá ndì nàngbǒ ngàtsi dhu nà màkyĩ-atdyú, kà-tì ní, nyĩ rākã nyòhò Kàgàwà bhà ÌTE-atdyú. Ndì dhu bhëyi ní ndì, nyĩ nyádù àmbε òvi dǒ nĩ fùkù a'uta ǒ, rārà àhũ Kàgàwà ígũ nyĩ dhu tó dhèdhe rākã dòtsí òná idho ò. ³ Àdhàdhì ìlǐlǎ Andítá rǔnɔna dhu bhëyi: «Nyĩ nyínè wà Ádrùngbǎle bhà ídzìnga-dzi*.»

Yèsù mà ndì ná'ù αε mànà narí ípìrǒnga nà arí'ì nyuyatsì odu bhëyi αε dhu

⁴ Ní nyĩ nyàkã nyìndrì íkyèrǒ Ádrùngbǎle Yèsù-tí'ò. Àbadhi ní ípìrǒnga ìbho arí ìndrũ tò odu, yà ìndrũ adù òbvùnà igi odu. Pbétù Kàgàwà adù kòvò, ndàdù òzùnà atdíǒ fíndá ídzìnga ósè nyìkpóna ǒ odu tí. ⁵ Ní nyĩ mà átò, àdhàdhì ípìrǒnga nà rí'ì nyuyatsì odu bhëyi, nyĩ nyàkã nyàbà ngari Kàgàwà rǐ pbìndà ìlǐlǎ Alafí rǎdì òná idza òsì nyĩ nĩ odu nzínzi ǒ. Ní ányì-dzá, nyĩ nádù ì'ì kàbhà pbàkùhání, ndínĩ nyĩ nyongó tí pεrè ùbho kà tò ìlǐlǎ Alafí òzè dhu bhëyi. Ní Kàgàwà rǎdù ì pεrè à'ù Yèsù Krístò-otù ǒ. ⁶ Obhó tí, ìlǐlǎ Andítá ò Kàgàwà rǎtina: «Kànĩ ma mòpè atdíǒ fíndá ídzìnga ósè odu.

Ní ma mí kǐlǐ Sàyuni tó pbìrì dǒ rì'ì idza-pbìdò òdo rí odu tí.

Ndirò, ndì odu dǒ rí pbìndà a'uta nósì αε-nyì rǐ nzì ìwũ*.»

⁷ Nírò, fùkù Yèsù ná'ù αε tírò, ndì odu ní Kàgàwà àbhũ rí rífũ nyĩ odu.

Pbétù, kākà ìnzá ka ná'ù αε tò, «yà idza òsì arí αε náabvù igi odu

* 2:3 2.3 Zàb 34.9 * 2:6 2.6 Ìsa 28.16

nádù òngo kòmbí idza-pbidò òdo rí ádrùngbă odu tí*.»

⁸ Ndirò, ka kándí dhu átò ì ale-okú dò rò kati:

«Ndi odu ní ìndrũ-pfò-dò núbě rí odu,

yà abádhí àbhũ rí ràwà ì bhalabhala tó odu*.»

Dhu úbě abádhí-pfò-dò, ìnzá abádhí á'ù Kàgàwà bhà òte dhu-okú dò rò. Wòrí ní ndi Kàgàwà udhé abádhí tò m̀hàngú ò rò dhu.

⁹ Pbétù nyĩ, nyĩ ní yà Kàgàwà apì f̀ndà r̀gànda ǒ ale, ndirò nyĩ ní kamà-idzà ǒ pbàkùhání tó mùtù. Nyĩ ní Kàgàwà ǒnyù idzi d̀yá ale, kà-nyìkpó ǒ ìlă ale, ndirò kũwũ r̀ì ì pb̀ndà ale nyũ tí ale. Kũnzì nyĩ nyũvò atdídǒ ùtì mbìi ìnò ò rò, ndàdù nyĩtsu idho r̀ ìndrũ ùkǒ nĩ húwé ráwù awáwù ò, ndínĩ nyĩ nyowò tí yà ndì ndanzì idho r̀ ìndrũ ùkǒ nĩ kasũ ìndrũ tò*. ¹⁰ Angyi nyĩ nĩ ì ìnzĩ Kàgàwà bhà ale, pbétù kòmbí nyĩ nyóngò wà kàbhà ale tí. Angyi Kàgàwà ì ì mbă izũ tó afina nà d̀kú, pbétù kòmbí kà r̀ ì ìnè izũ tó afina nà d̀kú*.

Kàgàwà bhà ale àkànà 'òkò yà ìnzá ka ná'ù ale nzínzì ǒ tí dhu

(Ròm 13.1-8; Èfe 6.5-8; Tit 2.9-10; 1PÉ 3.14-18)

¹¹ ǒdhídhũ, yà atdídǒ ma m̀zè nyĩ rò, ma mìtdè nyĩ ìtdè tí àdhàdhì olo tí arí'ì, ndirò abhi ǒ arí'ì yà adzi ǒ ale bhèyi. Nyĩ nyàkă nyĩndà nyĩ itsɛ yà ale-ngbò ózè kònzì nzère dhu rò rò. I dhu ní yà ale-afí ózè kònzì Kàgàwà-nyìkpó nófò dhu nà arí 'ùgye dhu. ¹² Nyĩ nyàkă nyĩ'ì ìdzi mùtsò nà yà ìnzá Kàgàwà ǹnì ale-nzínzì ǒ, ndínĩ nyĩ mà abádhí ùdhũ nzère dhu ònzì nyĩ nyá rí dhu tí rò, abádhí adù tí nyĩ nyónzina ìdzi dhu nála, 'àdù Kàgàwà nìlè yà kà r̀rà òná idho ǒ.

* 2:7 2.7 Zàb 118.22 * 2:8 2.8 Ìsa 8.14 * 2:9 2.9 Uvt 19.5-6; Tòr 4.20; 7.6; Ìsa 9.1; 43.20-21 * 2:10 2.10 òsɛ 1.6,9; 2.1,23,25

¹³ Àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò-okú dò rò, nyǐ nyàkǎ nyǐrì ádròdrǒnga ǒ arí'ì kóró ale-tsǔ dhu: nyǐ nyàkǎ nyǐrì ádrùngbǎ kamà-tsǔ dhu, kóró ale dǒ kà rǐ'ì kamà tí nídhunǐ. ¹⁴ Ndirò, nyǐ nyàkǎ nyǐrì pbàlìwálí-tsǔ dhu, ádrùngbǎ kamà úli ndi abádhí, ndínǐ ongó tí anya òtdì nzére dhu nònzì ale dǒ, 'àdù ídzi dhu nònzì ale tsemèrà nónzì nídhunǐ. ¹⁵ Obhó tí, Kàgàwà ózè dhu ní: mbèyi nyǐ nyónzina dhu-otù ǒ nyòwù pbàdhómá, yà inzà nga nùni ale-tsù nùtsì rǒ ìnzì ròtè. ¹⁶ Nyǐ nyàkǎ nyòkò àdhàdhì dòyá arí'ì ìtírò ale bhèyi. Pbétù, nyǐ nyàkǎ nzá nyídyi wò dùkú nyǐ nyarí'ì nyǐ-tírò dhu rǐ'ì fùkú nzére dhu-dǒnga òfù rí dhu tí. Pbétù nyǐ nyàkǎ nyòkò àdhàdhì Kàgàwà bhà ino tí arí'ì ale bhèyi. ¹⁷ Nyǐ nyàkǎ nyǐfu kóró ale. Nyǐ nyàkǎ nyòzè a'uta nà ɔdhíkù. Nyǐ nyàkǎ nyònzì Kàgàwà-ɔdò. Ndirò nyǐ nyàkǎ nyǐfu ádrùngbǎ kamà.

Yèsù Krístò bhà àpbè tó ófò

¹⁸ Nyǐ kasutále tǐrò, nyǐ nyàkǎ nyǐrì fùkú kasu tó ádròdrǒ ale-tsǔ dhu, nyádù kóró ifuta nábhù fǐyò, ìnzì ní nyǐrì kǎkà ídzi ale tí ndirò yorowà t'ále tí arí'ì-tsí-tsǔ dhu kèlě. Pbétù, nyǐ nyàkǎ nyǐrì kǎkà òrù arórù-tsí-tsǔ dhu mà átò. ¹⁹ Obhó tí, nyǐ nyapè inzà nyǐ nyàkànà nyàbà àpbè-dzi nòndù Kàgàwà nyǐ nyǐfu dhu-okú dò rò, ní nyǐ nyònzì wà kà-nyìkpó nòfò dhu. ²⁰ Nzére dhu nyǐ nyónzì dhu-okú dò rò ka kí nyòvì dhu-dzi nyǐ nyòndù rò, ìngbà ifuta ndi nyǐ nyádù àbànà? Pbétù, nyǐ nyapè àpbè-dzi òndù ídzìnga nyǐ nyónzì dhu-okú dò rò, ní ndi dhu rádù Kàgàwà-nyìkpó nófò. ²¹ Ndi dhu tò nga ní ndi Kàgàwà núunzi nyǐ nǐ. Obhó tí, Krístò náabà àpbè átò okúkù dò rò, rǐ'ì ídzi ófò tí fùkù, ndínǐ nyǐ nyùngu tí owùna. ²² Àbadhi náanzì nzá nzérenga, ndirò utrátá tó

ጋፔ mà náahù nzá kà-li'ò rò. ²³ Ìndrù ùnò dhu ndì nǎ rò, kǔnò nzá dhu i ale nǎ. Àpè è àbà ndì ndí ìndrù-fó rò, kǎvà nzá dhu i ale rǒ. Pbéttù, kǔbhà ndì Kàgàwà, yà obhónánga dǒ arí ìndrù-ànyǎ ìtdì ale-fó. ²⁴ Krístò nyú ndítírò náanò àlě tó nzÉrenga tó tǔtánga ngbǒna rǒ, àpè è ndì ndabà mùsàlabhà dǒ rò, ndínǎ nzÉrenga tò àlě kí'í tí iwà úve ale bhěyi, àlě rádù òko àlě ròngò obhónánga tó dhu nónzi àlě tó ípírǒnga ǒ. Kábà otú dhu náabhù ndì nyǎ Kàgàwà rìgǔ nyǎ. ²⁵ Obhó tí, angyi nyǎ nyǎ'ì àdhàdhì ùwǔwǐ tàrà bhěyi, pbéttù kòmbí nyǎ nyíngò wà nyǒdò arí ndàdù dǔkú-nga àndà ale-tí'ò*.

3

Vèbhále mà fíyó kpabhále mànà náká 'òkò tí dhu

(Éfe 5.22-23; Kòl 3.18-19; 1Tì 2.9-11)

¹ Nyǎ mà átò vèbhále, nyǎ nyàká nyǎ'ì fùkú kpabhále-tsǔ dhu. Ní, ìnzá màtí abádhí nzínzi ǒ atdídhena ale ná'ù Kàgàwà bhà ጋፔ rò, fùkú ídzi mùtsò nǎ, nyǎ nyádù abádhí ìdhà, nyǎbhà rà'ù ndì ጋፔ, ìnzá màtí nyǎ nyòvò dhu fíyò rórò. ² Abádhí ìdhà rádù rà'ù ndì ጋፔ dhu ní, fùkú ídzi ndirò ifuta tó mùtsò nálǎ ì í dhu. ³ Fùkú izò náká nzá ndì'ì ale-ngbò rǒ tí ka kálǎna dhu tí, àdhàdhì ale-dòká òkyè ka kí dhu mà, ጋፔ tó lèngètǔ mà petè mànà ùfǒ ka kí dhu mà, ndirò ngǎtsi nǎ, ጋፔ odzina nà mùdzarù ùfǒ ka kí dhu mànà bhěyi. ⁴ Pbéttù, fùkú izò náká rì'ì ale-afí-òná rò ka kí ale torò nónzi nǎ izò, yà ìnzǎ rádù ndínza tí. Ndi izò àká rì'ì màrǔngà tó ndirò yorowà tó ale-afí òná rò àhu izò tí. Wò dhu bhěyi izò-tidò nózǔ Kàgàwà arí ጋፔ odzina nà izò tí. ⁵ Angyi, Kàgàwà nà'ù vèbhále, 'àdù kóró atdyúya ìli dóná, nóongónà toròya ònzì, 'àdù òko

* 2:25 2.25 Ìsa 53.4-9

ifuta ǒ f̄iyó kpabhále-ònzǐ wò dhu bhěyi. ⁶ Atdí ǒfò ní, Sàrà ongonà p̄bìndà kpatsìbhále Àbràhamù-tsū dhu ìrì, ndòngò ànzìnà àdrùngbàle tí*. Ní, nyǐ nyádù ì'ì àdhàdhì kàbhà vèbhínzo bhěyi, nyǐ nyapé ídzìnga ònzì ìnzǐ nyǐ nyí ɔdò ìdò rí ìndrù ǒ atdí dhu mà-ɔdò ònzì rórò.

⁷ Ndirò nyǐ kpabhálě, nyǐ nyàkǎ nyòkò fùkú vèbhále mànà irita ǒ, nyádù dhu ùnì abádhí rǎrǐ ivivi ale, ròsè dükù nǎ. Nyǐ nyàkǎ átò nyǎbhu ifuta abádhí tò, abádhí nábà wà ípìrǒnga tó ídzìnga atdíkpá nyǐ mànà nídhunǐ. Nyǐ nyàkǎ nyònzǐ dhu wò dhu bhěyi, akye dhu arana fùkú itsòta-tsū nútò nǐ.

Obhónánga ònzì ka kí dhu-okú dò rò ka kí àpbè àbà dhu

(Màt 10.24-31; Ròm 6.3-4; 12.14-21; Èbr 11.7; 1PÉ 2.12,19-20,21-24)

⁸ Kùtsa ma mí dóná rò nǐ, nyǐ kóró nyǐ nyàkǎ nyǐrì nyǐ atdí dhu dǒ, ndirò nyǐ nyàkǎ nyǐ'ì ɔdhíya rǐ'ì òná izu ùndo arí atdíkpá abádhí mànà ale tí. Nyǐ nyàkǎ nyòzè nyǐ atdí àba bhà ale bhěyi, nyǐ nyàkǎ nyǐ'ì izu tó afíya nà ale tí, ndirò nyǐ nyàkǎ nyǐ'ì ɔrɔwà t'ále tí nzínzikù ǒ.

⁹ Nyǐ nyàkǎ nzá nyǔbho nzére dhu nzére dhu nǐ nzínzikù ǒ, ndirò nyǐ nyàkǎ nzá nyùnò dhu nyǐ nǐ dhu nùnò ale nǐ. Pbéù nyǐ nyàkǎ nyòwù Kàgàwà ònzì rǒ ràsò ì dhu nònzǐ rùkú ale. Obhó tí, yà ndì ndunzi nyǐ owùna nyǐ nyungu tí rò, Kàgàwà náakò làkà fùkù ndàti, ndì rǎrǐ nyàsò. ¹⁰ Obhó tí, Hìlǎ Andítá rätina:

«Ndì nózè ndì'ì ípìrǒnga nà ndàdù hirò ònzì kóró p̄bìndà idho ǒ ale,

nàkǎ ndòdò idàna nzére ɔte òte ndì ndí dhu rǒ rò, ndirò tìtò ùno ndì ndí dhu rǒ rò.

* 3:6 3.6 ɔpt 6.8-12

¹¹ Kàkã ndìndà ndì nzéE dhu ònzi ndì ndí dhu rǒ rò, ndàdù idzi dhu ònzi.

Kàkã ndòñE màrùngà, ndàdù owùna ùngu atdíđ.

¹² Obhó tí, ÁdrùngbǎE-nyìkpó rǐrǐ obhónánga ònzi arí ale dǒ.

Ndirò, kà-bì rǐrǐ abádhí tó itsòta ìri ndì ndí ró.

Pbétù, kǎrí dzinà-dò nùgèrè nzéE nga ònzi arí ale tò*.»

¹³ Ádhi pbá ale ndì nzéE dhu ònzi rádù rùkù idzi dhu ònzi arí atdyúya nyú nà ale tí nyí nyí'í rǒ? ¹⁴ Nyí nyònzì wà hirò dhu apé ì'ì obhónánga nyí nyònzì dhu-okú dǒ rò nyí nyí àpbè àbà dhu tí. Nyí nyàkã nzá nyònzì ìndrù-òdò, ndirò nyí nyàkã nzá nyàbhu dùku rìnza ndì.

¹⁵ Pbétù, nyí nyàkã nyífu Krístò afíku ò ÁdrùngbǎE tí. Tsùkù ka kivù dhu kà-rǒ nyí nyápǎ afíku okúna dǒ rò dhu dǒ rò, nyí nyàkã nyí'í ndì ale tò nyí nyádùna ndì dhu dǒ dhu nà. ¹⁶ Pbétù, nyí nyàkã nyònzì ndì dhu ìyònga ò, ndirò ifuta ò, idzi afíku nà nyí nyí'í rǒrò. Ndi dhu bhèyi ní ndì, kàkã nyúdhù rí 'àdù àmbE dhu ùnò dǒ nyí nǐ pbàkrístò tí nyí nyí'í nyǎdù ì'ì idzi mùtsò nà dhu-okú dǒ rò ale-nyí rádù iwu. ¹⁷ Obhó tí, idzi dhu ònzi ka kí dhu-okú dǒ rò ka kí àpbè àbà, ndì dhu rádù ì'ì, Kàgàwà-nyìkpó nòfò dhu tí dhu ní idzi dhu nyú, ròsè nzéE dhu ka kònzì dhu-okú dǒ rò ka kí àpbè àbà dhu dònǎ.

Krístò ónyè idzi òrù-akpà ò kóró dhu-tsí dǒ dhu

¹⁸ Krístò nyú náabà àpbè atdí-gùna tí ìndrù anzì nzéE nga-okú dǒ rò. Ka ní'ì obhónángatáE. Ní kǎvè nzéE ale-okú dǒ rò, ndínǐ ndì ndabhù tí nyí nyòwù ùvò Kàgàwà-tí'ò. Ka kahò ka, rǒvè ngbòna ònǎ rò, pbétù Kàgàwà bhà ìlǎ-Alafí adù ípìrònga àbhu kà tò tdítđ.

* 3:12 3.12 Zàb 34.13-17

¹⁹ Nírò ní ndi kǎdù àrà dhu òvò òvε-bvù ka kúsò ró ì nòtù ùvùvè ale tò*. ²⁰ I ale ní ì kǎkà angýinǎ rò ì nuvo ìnzǐ ìrì Kàgàwà-tsu dhu ale, yà Kàgàwà andù fǐyó dhu-dzi Nuwà rǐ ádrùngbǎ bàtó-íyà-ba nóbhòlò òná kàsùmì ǒ. Ní, ngúfe ale kèlě, kà-tì ní àrù ale náatsù ndi bàtó-íyà-ba ò, 'adù ùgu idha rǐ tséya òtdì dhu ǒ rò*. ²¹ Wò ndi kàsùmì ǒ ndi nanzì dhu rǐtèna ní bàtizò tò ófò, yà kòmbí arí nyǐgù fùkú nzéřnga ǒ rò ófò. Ndi bàtizò-tì ní nzǐ ale-ngbò rǒ andrita nú'ò ka kí idha nǐ dhu, pbétù ka ní ale àbhù ka kí Kàgàwà tò idzi ale-afí na dhu. Ndirò, Kàgàwà rǎdù nyǐgu ndi bàtizò-otù ǒ, Yèsù Krístò ìngbè ndi òvε-bvù rò dhu-okú dò rò. ²² Kǔpò wà òrù-akpà ò, ndirò kǎradì ádrùngbǎnga tò ngari ǒ Kàgàwà bhà fangà dònǎ rò. Ndirò kǒnyù idzi màlàyíkà mà, òrù-akpà ò arí ì ádrùngbǎnga mà, ádrùngbǎnga tò òbi màná nà dhu-tsi dǒ.

4

Krístò ná'ù ale náabáya dhòdhódhóngà tò ípìřnga fǐyó àpbè dzidǒ dhu

(Ròm 6.6-13; Èfe 4.17-24)

¹ Krístò náabà àpbè ngbǒna òná rò. Nírò nyǐ mà átò nyǐ nyàkǎ nyúdhě nyǐ mběyi nyǐ nyábàna àpbè-dzi t'òndùta tò. Obhó tí, ngbǒna òná rò rǐ àpbè-dzi nóndù ale rǐtèna dhu ní ndi ròzè ndùbhà nzéřnga t'ónzita. ² Ní kòmbí, yà ònzìkú ndi nùbhà ndínǐ nyǐ nyoko tí yà adzi dǒ òná kàsùmì ǒ, nyǐ nyàkǎ nzá nyòkò tdítǒ yà nyǐ nyádù atdyúya òhò nzéře dhu ràmbe nyùndà

* 3:19 3:19 Atdíthená ale arí ìrèna dhu ní Yèsù rarà Ídzi Màkùrù núnò òvε-bvù. Ndirò ngǔkpǎkà ale-tsí arířena ní kà rarà pbìndà mùlè mà tò dhu òvò ànyì. * 3:20 3:20 òpt 6.1-7.24

dǒ. Pbéttù, nyǐ nyàkǎ nyòkò àdhàdhì Kàgàwà-afí ózè dhu bhěyi. ³ Obhó tí, angyinǎ rò nyǐ nyúdá ábhǒ idho nyú nyǒngò dhu ònzì àdhàdhì ìnzá Kàgàwà ná'ù ale náaróonzina dhu bhěyi. Nyǐ nyávu nyǒngò òko m̀nyònè tó ófò mà, nzére dhu-atdyú t'óhota mà, iwa t'órita mà, ònyù ònyu nyǐ nyí wúgúwúgú dhu mà, iwa òmvù nyǐ nyí bhélibhéle dhu mà, sànamù ùlě nyǐ nyí dhu mànà dhu tó ófò ǒ. ⁴ Pbéttù kòmbí, idho rǎrà kǒkò ìnzá Kàgàwà ná'ù ale ùko rǒ ùkǒ tí, ìnzǐ nyǐ nyí nyǔngbò atdíkpá ì mànà tdítǒ ì nzére dhu t'ónzita ǒ rò. Ndirò, abádhí rǒwu dhu ùnò rǒ ùnò tí nyǐ nǐ. ⁵ Kǒkò ì ale náaweya ì anzì dhu ìtírò Kàgàwà-ònzǐ. Ndi Kàgàwà rǒdona ní ùvùvè ale mà ípìrò rò rǐ ì ale mànà-ànyǎ nítǒ ndì ndí dhu. ⁶ Wò dhu-okú dǒ rò ní ndì, ka kuno Ídzi Màkùrù ùvùvè ale tò átò*. Ìmbǎ dhu rǐ ì abádhí uvè kóró ale-ànyǎ ka kítǒ rǒngò uvè dhu-okú dǒ rò dhu màtí, ní abádhí rǐ ípìrǒnga àbà àbà dhòdhóhónganà ìlǐlǎ Alafí-otù ǒ Kàgàwà arǐ ì nà dhu bhěyi.

Kàgàwà arí dhèdhèrò pèrè-tidò ùbhò ìndrù tò kóró ale tò ídzinga nabhù tí dhu

(Luk 21.34-36; Ròm 12.5-11; Gàl 6.10)

⁷ Kóró dhu-tsù rǐ ndòdì òná kàsùmì nínù wà ndì. Ní ndì dhu-okú dǒ rò nyǐ nyàkǎ nyǐ ì dhu-ǒnga t'óvòta nùni ale tí. Ndirò nyǐ nyàkǎ nyòkò nyǐkpókù nà, ndínǐ nyǎmbè tí nyǐtsò dǒ. ⁸ Ndirò ròsè kóró dhu dònǎ, nyǐ nyàkǎ nyòzè nyǐ atdíǒ nzínzikù ǒ, àzè náarí ábhǒ nzérenga-dǒnga nófù nídhunǐ. ⁹ Nyǐ nyàkǎ nyòwù nyàkò rǒ nzínzikù ǒ, ìnzǐ nyǐ nyónu nyǐ nǐ rórò. ¹⁰ Nzínzikù ǒ ìngbàtí ìlì ndì ale mà nákǎ ndònzì kasù yà

* 4:6 4.6 ùvùvè ale tí ka kírèna iró ní, kǎkǎ iwà ì ìri Ídzi Màkùrù rórò uvè ale.

pbìndà ídzinga-otù Ǿ Kàgàwà ábhũ fóná pÈÈ nǎ, ndíní kóró alE tò ídzinga nabhù tí. Ndi dhu bhèyi ní ndi, nyǎ nádù ì'ì mbèyi arí kasũ ònzi foyá Kàgàwà úbho ábhǾ dhèdhèrò pÈÈ-tidò nǎ kasutále. ¹¹ ǾTE òvò ka kí ìndrũ tò nǎ pÈÈ nà rí'ì alE, náká ndòvò ìndrũ tò ní Kàgàwà bhà ǾTE. Ndirò ìndrũ tò ka kí kasũ ònzi nǎ pÈÈ nà rí'ì alE, náká ndònzì ka yà Kàgàwà ábhũ fíndà òbì nǎ, ndíní ìndrũ ilè tí Kàgàwà-òvò kóró dhu Ǿ Yèsù Krístò-nyutsi. Ilèta náká kabhũ kà tò tí, ndirò kǎr'ì ádrùngbǎnga tó òbì nà dhòdhódhóngà nà. Àmìnà.

Àpbè àbà arí Krístò-okú dò rò alE nónziya hirò dhu (Màt 5.10-12; Kas 5.41; 14.22; 2TÈ 1.4-12)

¹² Adódù, yà atdíǾ ma mózè nyǎ rò, nyǎ nyàká nzá idhò rùkò nyǎ yà ododu àpbè tó umvútá rǎ nyàbà rò. Nyǎ nyàká nzá nyǾzù ndi dhu rì'ì olo tí fùkù. ¹³ Pbéù, idhèkũ àká ndìka ndi Krístò mànà nyǎ nyúngbò nyǎ kàbhà àpbè-otù Ǿ dhu-okú dò rò. Ní, kàbhà ádrùngbǎnga tó awáwù rǎ ndìtè kóró alE tò nínganí, idhèkũ níikaya ndi atdíǾ nyú ròsè. ¹⁴ Nyǎ nyàká nyǾzù nyǎ hirò nónzi alE tí yà ìndrũ rǎ dhu ùvò nyǎ nǎ Krístò-okú dò rò rò. Obhó tí, ndi dhu rǐtèna dhu ní Kàgàwà bhà ìlǎ-Alafí, yà ádrùngbǎnga tó awáwù nà arí'ì alE rarí àdi nyukutsi. ¹⁵ Nzínzìkũ Ǿ atdí alE mà náká nzá ndàbà àpbè abvo òkye ndi ndarí dhu-okú dò rò, ogbo ònzi ndi ndarí dhu-okú dò rò, nzéE dhu ònzi ndi ndarí dhu-okú dò rò, ndirò ngǎtsi nǎ, ngǔkpà alE tó dhu ò ndi ndarí nditsũ dhu-okú dò rò. ¹⁶ Pbéù, ndi alE apé àpbè àbà mùkrístò tí ndi ndí'ì dhu-okú dò rò, náká nzá nyàna rìwù. Pbéù kàká ndilè Kàgàwà, Krístò-òvò rǐ'ì dóná nídhuní.

¹⁷ Kàgàwà rǎ ìndrũ-ànyǎ ìtdì òná kàsũmì nínù wà ndi. Ndirò kà rǎ ndi anya t'ítdìta nópè àlè'ì pbìndà alE nyú

rǒ rò. Ní dhu apé ìì àlě-rǒ rò ndi anya t'ítàtá rǐ ndòpè dhu tí, ní yà ì núvò ìnzǐ 'à'ù Kàgàwà bhà Ídzi Màkǔrù ale-rǒ dhu ròlo ìngbà dhu bhěyi? ¹⁸ ìlǐlǎ Andítá rǐ dhu òvɔ ndàtì:

«Dhu apé ìì obhónángatále nyú náarógu àdrùngbà àpè ò ndì ndùdà rórò dhu tí, ní nzéngatále, yà ìnzá Kàgàwà ná'ù ale-rǒ dhu nóloya ìngbà dhu bhěyi?»

¹⁹ Nírò, yà àpè àbà arí Kàgàwà ózè dhu ònzì ì arí dhu-okú dò rò ale, náká 'ùbho ì Kàgàwà yà ì nanzì ale tò ídzi dhu ònzì ì í rórò. Ndi Kàgàwà ní yà ndì ndùnò dhu ìfù arí ale.

5

Kànisa ò pbàkùrù mà kóró ngǔkpà pbàkrístò màna tò PÉTERÙ rǐ sedzà àbhù dhu

(*Kas 20.28; Êfè 6.10,18; 1Tè 5.6-8; 1Tì 3.1-7; Yàk 4.6,10*)

¹ Ma mí dhu òvɔ kàkà nzínziku ò rí'ì kànisa ò pbàkùrù tò mati: ìma mà átò ma rǎrǐ mùkùrù-akpà. Ìma ní Krístò bhà àpè tò ngàmbi, ndirò ròsè wòrí dònǎ, ma mí'iya ìnè ngari nà átò wò rírà àdrùngbǎnga tò awáwù ò. ² Ní nyǐ pbàkùrù tírò, nyǐ nyàká nyǒdò wò Kàgàwà ábhu fukú pbìndà ale mběyi, àdhàdhì tàrà t'úndatátále náarí pbìndà tàrà tò màhò òdò dhu bhěyi. Nyǐ nyàká nyǒnzì ka ìnzì ní ùtù tí ka kí nyùtù dhu-okú dò rò, pbétù nyǐ nyàká nyǒnzì ka ídzi afíkú na, Kàgàwà nózè ka dhu bhěyi. Nyǐ nyàká nzá nyǒnzì ndì kasu ongyéngá nyǐ nyabá tí ònà, pbétù nyǐ nyàká nyǒnzì ka nyǐ nyúbho nyǐ ndì kasu t'ónzita tò dhu-okú dò rò. ³ Nyǐ nyàká nzá nyǒnyù idzi obi nà kòkò ì Kàgàwà ábhu fukú ale dǒ, pbétù nyǐ nyàká nyǐ'ì ídzi ófò tí abádhì tò. ⁴ Nírò ní ndì nyǐ nyabáya àdrùngbǎnga tò awáwù tò mùkàkú, yà ìnzì

fíndá aya ráđù iku, Ádrùngbǎ Ƨndataba Yësù Krístò rǎrà nínɡaní.

⁵ Nyí mà átò ìndrù-ɔwú tírò, nyí nyàkǎ nyífu kòrí pbàkùrǔ. Nyíi abáđhí mànà kóró, nyí nyàkǎ nyòkò yɔɔwà nà nzínziku ǔ. Obhó tí, ìlǐlǎ Andítá náarátina: «Kàgàwà arí ndùgye yà ìdzǐ arí ìtírò ale nà, pbétù kǎráđù pbìndà ídzìnga ìtè yɔɔwà nà aróko ale tò*.» ⁶ Nírò, nyí nyàkǎ nyòkò yɔɔwà nà Kàgàwà, yà ádrùngbǎnga tó ɔbì nà aríi ale-ònzǐ, ndínǐ kǎđùya tí nyídzǐ ɔrú àkǎkǎ kàsùmì ǔ. ⁷ Nyí nyàkǎ nyǎbhù kóró fùkú mùhètù kà-fó, Àbadhi rǐi inè nyòđo ndì ndí ró níđhunǐ.

⁸ Nyí nyàkǎ nyíi afíya òtò ráđù ale tí, nyǎđù nga àndà mběyi. Obhó tí, fùkú òmvú Pfòmvo rǐi inè ngbòku òrì ndì ndí ró, ndámbe òndru dǔ òhònà ndì ndarana ndà'a ale òmɛ rí àrì bhěyi. ⁹ Ní, nyí nyàkǎ nyòđì pfòku kònzǐ, nyíkò pòtsó fùkú a'uta ǔ. Nyí nyùnì wà dhu kóró ngari òná yà adzi ǔ, Yësù ná'u ɔđhíku rarí wòrí àpbè-tidò nábà átò. ¹⁰ Nyí nyí àpbè àbà àbà ákè kàsùmì tí. Pbétù, Kàgàwà yà kóró ídzìnga-tidò ìbho arí ìndrù tò ale, núnzi nyí ndínǐ nyí nyabá tí ngari pbìndà dhòdhóđhóngà nà aráđì ádrùngbǎnga tó awáwù ò, Krístò mànà nyí nyúngbò nyí dhu-otù ǔ. Ndi àpbè àbà nyí nyí òná kàsùmì ǔ, kà rǐ nyǎbhù nyíi àkǎkǎ ale tí, ndàđù fùkú a'uta nábhu ròtsì ɔbì. Ndirò kà rǐ nyǎbhù nyòtsì ɔbì, ndàđù nyǎbhù nyíkò pòtsó ìnzǐ ùkúnga rǐvi rórò. ¹¹ Àbadhi ní ndì ádrùngbǎnga tó ɔbì nà àkǎ ndíi dhòdhóđhóngà nà ale. Àmìnà.

Bhàru wà rǐku dóná rò ovita
(1TÈ 5.23-28)

* 5:5 5.5 Mbà 3.34

¹² Ma màbhù rándí yà ídö bhàrwă-ngba fűkù ní Sílà*. Ma mání àbadhi òzù adòdu yà ifuta nà àkă ale nyú tí. Ma màndí ka ndíní nyí nabhù tí nyòtsì òbì afíkù ònă rò, nyădù dhu ùni Kàgàwà bhà ídzìnga nyú rărí ndi wò nyí nyùpbă nyí ròná.

¹³ Babelì† tó kígò Ğ aríì Kànìsà, yà Kàgàwà ópì fíndà àdhàdhì ndì ndapè nyí átò dhu bhěyi, nóvì nyí. Ndirò Mărkò, pbànĭngba a'uta Ğ, nóvì nyí‡. ¹⁴ Àtse nyàtse nyí nzínzìkù Ğ àzè tó dhèdhe nyú nà atdí àba bhà ale bhěyi. Ndirò nyí Krístò bhà ale tírò kóró, Kàgàwà àkă ndàbhù nyí nyòkò màrùngà Ğ.

---

* ^{5:12} ^{5.12} Pbarómá t'ávàna Ğ, ka kí Sílà nánzi átò Sílìvanù tí (Kas 15.22,27,40; 1TÈ 1.1; 2TÈ 1.1). † ^{5:13} ^{5.13} Babelì tí PÉTÈRÙ ìpbě iró ní Rómà tó kígò. ‡ ^{5:13} ^{5.13} Mărkò ní yà Kàgàwà bhà Ídzì Măkürù nandí ìfo ale nzínzi Ğ atdí ale.

Ungbòta-ጋwá Tá Bhǔkù

Ndrǔna: Ungbòta-ጋwá Tá Bhǔkù New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndrǔna (Ngiti)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Nov 2021

abb6c630-aaf1-5647-8172-605215e8fe12